GAZETA KRAKOWSKA

Nro 39.

z KRAKOWA dnia 14 MAJA 1826 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z *Petersburga d. 9 Kwietnia d. K.*

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Cesarz Jegomość dnia 11 Lutego potwierdził dwie opinije Rady Państwa, przyznaiące dostoyność Xiążęcą Ezanowi Betabegowi z bracią, i domowi Tarchan-Maurawowych, Kniaziów Gruzińskich.

Przez Naywyższe Ukazy do Rządzącego Senatu:

Dnia 10 Marca, Radca Stanu Nikonow, nayłaskawiey uwolniony z Kancellaryi własney J. C. M. i podług swego życzenia przeznaczony iest do Prokurorskiego stołu w Departamentach Petersburgskich Rządzącego Senatu.

Dnia 21 Marca, Professor Uniwersytetu Petersburgskiego, Radca Stanu Ziabłowski, mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu.

Dnia 27 Marca, Baron Rozen, Landrat Estoński, mianowanym Radcą Stanu. Zarządzaiący Warszawskiem Kommissoryatskiem Kommissyonierstwem, rangi 7 klassy Markiewicz, wyniesiony do rangi 6tey klassy.

Radca honorowy Maximow podniesiony do 8 klassy.

Przez Naywyższe Ukazy do Kapituły orderów, nayłaskawiey mianowani Kawalerami: Rektor i Professor zwyczayny Uniwersytetu Petersburgskiego Degurow, S. Anny 2giey klassy; S. Włodzimierza 4tey klassy, Major pułku huzarskiego Hrabiego Witgensteina, Rżundkowski, i S. Anny 3ciey klassy, Porucznik pułku kozaków gwardyi Ruduchin.

Przez Naywyższy Ukaz pod dniem 25 Marca do Kantoru Dworu, Panny Ołsufiewa? rebców mianowana Panną honorową NN. Cesarzowych.

Dnia 30 Marca, po długiey chorobie, umarł w Petersburgu Jenerał-Major inżenierów Alexander Piotrowicz Wieljaszew.

W Ruskim Inwalidzie czytamy z Dorpatu pod dniem 26 Marca: — "Napisano tu wiele wybornych a tkliwych wierszy na zgon Cesarza Alexandra, Założyciela tuteyszego Uniwersytetu. Krasomowny Professor Lenz miał przewyborną w Uniwersytecie mowę pochwalną tego Cesarza. Łzy i łkania wielokrotnie przerywały mowę. Jakoż w rzeczy samey, Dorpat przed 20sta laty był małem miasteczkiem, źle zabudowanem i nieludnem. Teraz iest miastem pięknem, boga-

tem, kwitnącem, pełnem życia. Uniwersytet nasz nie ustępuie w sławie i znakomitości zakładów naukowych, w zupełności i bogactwie gabinetów, biblioteki, muzeum, żadnemu z pierwszych w Europie. Budowy Uniwersytetu są wspaniałe i piękne. Od roku 1812, dla zbiegu różnych okoliczności, mniey przychylnych, zaczął się był pochylać; ale w roku 1817 teraźnieyszy nasz Kurator, Jenerał-Porucznik K. A. Liewen, objął zarządy tuteyszego wydziału edukacyynego, i nowe szczodroty Tronu zaczęły się na nas zlewać; lepszy nastał porządek, przecięto wiele nadużyć, które się były wkradły; otrzymaliśmy nowe ustawy: wybór Professorów z wielką odbywa się ostrożnością; dozór nad obyczáiami zaczął bydź ściśleyszy i czuynieyszy. Wielu Professorów Dorpackich słynie poważeniem i nauką w całych Niemczech. Nie dawno nawet Professor Morgenstern wydał rozprawę o medalu Czerniechowskim, niezmiernie ciekawą i głębokiey erudycyi. Rektor Evers wydaje xiążkę elementarną dla szkół Powiatowych i badania swoie o dawnem prawodawstwie Rossyyskiem.„

Z Paryża d. 28 Kwietnia.

Izba Deputowanych trudni się prawie tylko roztrząsaniem rachunków z wyłożonych na woynę Hiszpańską pieniędzy. Liwerant Ouvrard podał obu Izbom protestacyią przeciw złożonym w tey mierze przez Ministrą woiennego rachunkom, w którey utrzymuie, iż iemu należy się ieszcze 16 mill. 202,040 Fr. a Minister podaie go winnem 2 mill. 155,000 Fr. Nie zaprzeczą, iż działy się nadużycia; ale należy dochodzić, kto ich się dopuścił i ieżeli dotąd milczał, nie pochodziło to wcale ztąd, ażeby nie miał go w tey mierze powiedzieć, ale dla tego iedynie, że nie posiadał wszystkich rachunków. Z iego pamiętnika okaże się, że Płatnik główny nie wypłacił z wyrachowanych przez Ministra na woynę Hiszpańską 170 mill. 164,000 Fr. na żołd i potrzeby woyska iak 93 mill. 822,000 Fr. a reszta 76 mill. 342,000 Fr. zginęła przez błędy samowolnie ustanowioney podwóyney administracyi.

Ministerstwo do spraw duchownych oznaymiło co następuie: "Do aktu, który d. 3 Kwietnia przez obecnych w owczas w Paryżu Kardynałów, Arcybiskupów i Biskupów podpisany został, przystąpili póżniey i inni Biskupi Francuzcy.„

Przemowę, którą Kardynał Latil miał w Sobotę do Króla, gdy pierwszy raz w purpurze Rzymskiey przed nim stanął, zakończył temi słowy: "Pochlebiam sobie nadzieią, że W. K. M. przyymiesz także naypokornieyszą moią prośbę za prawdą i wiarą; wysoka godność, na którą wyniesiony zostałm, wkłada na mnie obowiązek, ażebym iey interessów nigdy z oka nie spuszczał; interessów, które są dla mnie tem droższemi, że deklamacyie i czcze teoryie fałszywey mądrości nie potrafiły ich nigdy zmienić i pozostaną takiemi, iakiemi zawsze były, to iest naypierwszemi i prawdziwemi interessami Króla, iego ludu i monarchii.„ W odpowiedzi Kardynałowi wyraził Król na końcu: "Mam dla Oyca S. synowskie uszanowanie i zawsze go mieć będę. Polegam na pomocy Biskupów, dla zapewnienia szczęścia moich poddanych i przyłożenia się do chwały Swiętey naszey Religii, iako iedynego przedmiotu myśli moich.„

Policyia zabrała znowu wiele pism wymierzonych przeciw uwodzeniu kobiet do stanu zakonnego.

Przed 44 laty napisał Fryderyk II. do

d'Alemberta: "Gdyby kto za 100 lat z naszych współżyiących z grobu powstał, nie poznałby Europy. „ Nie upłynęła ięszcze połowa tego czasu, a zprawdziło się iuż tego Monarchy przepowiedzenie. Któż z tego, co się iuż stało, potr.fi powiedzieć, co się ieszcze w reszcie 56 lat do tego czasu stanie!

Król zatwierdził trzy proiekta dążące do ulepszenia naszego rolnictwa i handlu. Pierwszy składać się będzie z akcyy na założenie instytutu rolniczego. Król rozkazał na ten cel kupić wieś Grignon (w wartości 1 mill. Fr.) Trzysta uczniów będzie w tym instytucie nmieszczonych. Związek założony iest na lat 40 i J. K. M. złoży na rzecz instytutu kwotę za 400 akcyy (każda po 1200 Fr.) Drugi proiekt tycze się rozmnożenia drzew mormowych i pielęgnowania iedwabników. W Bergerie (przy Corbeil) założone będzie na cel wzorowe gospodarstwo. Trzeci proiekt zawiera plan robienia gładkich materyy z wełny, iakiemi niegdy miasto Reims słynęło. Król ustąpił do tego gmachy w Chaillot. Oprócz Króla iest Delfin naywiększym akcyionistą w wszystkich tych trzech przedsięwzięciach.

Stósownie do rozporządzenia Królewskiego na placu leżącym między pałacem Tuilleries i Elizeyskiemi polami wystawiony zostanie pomnik Ludwikowi XVI. i ten plac nazywać się na przyszłość będzie placem Ludwika XVI. W obecności J. K. Mci założony nań będzie węgielny kamień dnia 3 Maia.

Dnia 1 Maia rozpocznie się publiczna sprzedarz wielkiego zbioru dzieł kunsztu Devonsa. Zmarły właściciel zbierał go przez lat 60siąt.

Wielu w Alzacyi mieszkaiącym bez służby będącym officerom uczyniono propozycyią, aby weszli w służbę Grecką, zapewniaiąc im oprócz przywiązanego do ich stopniów żołdu inne ieszcze nagrody.

W Lill i Metz dane także będą na rzecz Greków koncerty. W Luxemburgu utworzył się związek przyiaciol Greków, który w całem tem Wielkiem Xięztwie zakłada podwładne związki.

Z różnych mieysc nadeszły pomyślne dla Greków doniesienia. List z Tryiestu pod dniem 8 Kwietnia donosi, iż okręt Joński przywiózł wiadomość, że Ibrahim Basza umarł na poniesioną ranę. List z Wenecyi pod dniem 15 Kwietnia zapewnia, że Ibrahim Basza przy attaku Missolongi dnia 24go Marca raniony został i w 5 dni potem w Patras umarł. Grecy (dodaie tenże list) zrobili mocną wycieczkę; Fabvier z 2000 piechoty i 700 jazdy, a Goura i Karaiskaki z przeszło 7000 ludzi przybyli im na pomoc. Dnia 26 Marca flotta Hydryiocka wyyść miała na morze. Kupiec Seguin w liście do Xcia Choiseul potwierdza te doniesienia, bez wytchnienia iednak źródła, z którego pochodzą. Podług listu P. Eynard z Florencyi pod dniem 18 Kwietnia, przy ostatnim szturmie do Missolongi zginąć miał znakomity officer Egipski, którego nazwisko ukrywaią. Missolonga spodziewa się odsieczy z Salony. Syn Miaulisa udał się przeciw eskadrze oyca swoiego, która co chwila oczekiwana iest przed Missolongą.

Z Madrytu d. 17 Kwietnia.

Królestwo Jchmość, którzy przybyli tu dnia 13 z Araniuez odiechali tam nazaiutrz. Xżę Infantado wyszedłszy ze swey słabości poiechał tegoż dnia za J. K. Mcią.

Rada stanu odebrała rozkaz Królewski, aby na przyszłość nie wdawała się w inne sprawy państwa, iak tylko w nadesłane iey

)2(

od Ministrów. — Adres duchowieństwa Kadyxkiego do Króla względem zaprowadzenia Rady stanu, kończy się temi słowy: "Imie W. K. Mci doydzie od pokolenia do pokolenia do nayodleglejszych czasów i wdzięczna za tak wiele dobrodzieystw potomność znaydzie się zpowołowaną do nadania W. K. M. świetnego tytułu przywróciciela Ołtarza i Tronu, gdy z dobroci swey raczysz do niego przydać ostatnią świetność przywrócenia świętego Trybunału, który zachował czystość wiary i powagę Tronu S. Ferdynanda.„

Bogaty kupiec w Palma (na Majorce) zmarły w Boże Narodzenie r. z. bezdzietnie odkazał cały swóy maiątek na wdowy i sieroty fabrykantów sukiennych w Katalonii, których oycowie między łatami 1788 i 1808 przynaymniey rok warsztaty swoie utrzymywali. Każdey z tych sierot dostanie się zatem naymniey 8 Duros (11 talarów.)

Kolumbiyski korsarski okręt Libertator, który od dni 20 w wodach Kadyxkich krąży zatrważa tamecznych handluiących. Parowa łódź, która ustawicznie z Kadyxu do Gibraltaru pływała, musiała swey żeglugi zaprzestać. Korsarski ten okręt zabrał iuż kilkanaście Hiszpańskich. Pięć Hiszpańskich woiennych okrętów wypłynęło przeciw niemu, ale na próżno, gdyż nie śmiały się od portu oddalić. Przemyciciele Galicyyscy stali się nadzwyczay śmiałemi. Niektorzy z nich naprawiali swe łodzie na wyspie Tabo, gdy uderzył na nich kapitan milicyi z 40 ludzi z Ruy; lecz został z wszystkiemi swoiemi ludźmi poymany, rozbroiony, złupiony i dopiero po nieiakim czasie uwolniony. Kilkunastu ludzi poległo w tey utarczce. Na wiadomość o tem Jenerał kapitan wysłał z San Jago 2 kompaniie przeciw tym zuchwalcom, lecz oni nie doczekali zapewne ich przybycia.

Z Londynu d. 25 Kwietnia.

Onegday obchodzone tu były wedle zwyczaiu urodziny Króla, chociaż J. K. M. nie w tym się dniu urodził, ale 12go Sierpnia. Ministrowie wszystkich wydziałów dali z powodu tey uroczystości świetne obiady.

J. K. Mość przeiechał się onegday do Windsor-Castle, i zamyśla często tam bywać z powodu rozpoczętych budowli. Jutro ma tu J. M. ziechać.

Wczoray od godziny 3 do 5 z południa była rada gabinetowa.

We Czwartek w wieczór nadeszły pisma od Xcia Wellingtona do 5go b. m., a nazaiutrz pobiegł do niego goniec do Bruxelli.

Dzisieysza Gazeta Dworska donosi urzędownie o mianowaniu Xcia Devonshire nadzwyczaynym Posłem przy koronacyi N. Cesarza Rossyi Mikołaia. — Wczoray rozmawiał tenże Xżę z P. Canning w wydziale spraw zagranicznych. Robią dla niego srebrny serwis w wartości 15,000 Fs. (600,000 Złp.) i woienny okręt Glucester o 74 działach przeznaczony iest do przewiezienia go z orszakiem 50 osób na morze Baltyckie. Odpłynie może za 8 dni z Portsmutu.

D. 21 i wczoray Poseł Austryiacki miał naradę z P. Cannig. HHr. Liwerpool i Harowby pracowali także z P. Caning.

Z Kale piszą, iż od dnia pierwszego Marca do dnia 18 Kwietnia odpłynęło ztamtąd i z Boulogue do Anglii 3 mill. 200,000 Fs. w suwerynach, złotych i srebrnych sztąbach z których 2 mill. 600,000 Fs. przeznaczonych było dla Domu Rothschilda.

J. K. M. wyznaczył 1000 Fs. dla wsparcia mieszkańców Macclefield i tyleż dla Blakburnskich.

Bal maskowy, który w piątek w wie-

czbr dany był w sali opery Włoskiey na wsparcie wychodniów Hiszpańskich i Włoskich, był nader świetny i zaszczycony obecnością Siostry N. Krola, Xiężny Glucesterskiey i iey Małżonka. Około godziny 1wszey z północy znaydowało się w sali do półtrzecia tysiąca osób.

Z Kalkuty nadeszło pocieszaiące doniesienie. Nadzwyczayna tameczna rządowa Gazeta zawiera następuiący list Jenerała Campbell pod dniem 4 Grudnia 1825 z obozu na wzgórkach Napadee: "Woysko nieprzyiacielskie na wschodnim brzegu Irrawaddy zostało zupełnie pobitem. Birmanowie zostali w tey okolicy z wszystkich stanowisk wypartemi, utracili całą artyleryią, znaczną ilość ammunicyi i potrzeb woiennych; i lubo, dla przykrego położenia i mieyscowości, niepodobna było obrachować ich straty w zabitych ranionych, sądzić iednak mogę, iż była wielka, i ieżeli się niemylę, nie potrafią więcey tak wielkiey przeciw nam wystawić siły, wynosiła bowiem 50 do 60,000 ludzi. Dnia 5 Grudnia prawe skrzydło nieprzyiacielskie pod Sudda Woon na zachodnim brzegu Irrawaddy zostało także przez dywizyią pod Jenerałem Cotton do ustępu zmuszone, przyczem woyska nasze nie utraciły iak iednego zabitego i 4 ludzi miały ranionych.

Mieszkaiący w Kolumbii Anglicy zgromadzili się, dla obmyślenia funduszu na wystawienie kościoła i założenie cmentarza.

Z Mexyku donoszą, że Minister spraw zagranicznych, P. Camacho, który popłynąć miał z P. Morier do Anglii, dla załatwienia sprzecznych punktów w traktacie handlowym, zachorował, i na iego mieysce wyznaczony został Minister woienny, P. Gomez Pedraca. Izba Reprezentantów tey Rzeczypospolitey trudni się ułożeniem nowey taryffy, i spodziewaią się, iż cło będzie o 40 od sta zniżone, co bardzo przyłoży się do powiększenia handlu. Kongres poważnił rząd do zawarcia kontraktu na ulepszenie drogi z Mexyku do Vera-Cruz.

W ostatnich 12 miesiącach eskadra nasza pod brzegami Afrykańskiemi zabrała tyle okrętów prowadzących handel niewolnikami, iż uwolniono 8600 Murzynów. Wszelako iest to tylko cząstka wywiezionych w tymże czasie 60,000 niewolników do Martyniki, Gwadalupy, Kuby i Brazylii.

W Port-au-Prince wychodzi co dwa tygodnie literackie pismo pod tytułem: "Le Propagateur Haitien.„ Inne tamże wychodzące peryiodyczne pismo poświęcone iest rolnictwu.

Podług listów z Limy kompania Angielskich akcyionistów zadzierżawiła tameczną mennicę; lecz warunki nie są ieszcze wiadome.

— Dnia 28. —

Onegday po południu ziechał tu J. K. M., i w przyszłym tygodniu dawać będzie posłuchania.

Z Dowru piszą pod dniem 27 Kwietnia: "Dziś po godzinie 8 z rana przybył tu Xżę Wellington, w towarzystwie Lordów Fitzroy Somerset i Douglas, Lekarza Hume, &c. Wystrzały z dział powitały wysobiego przybysza, na którego układach w Petersburgu Europa nowe nadzieie zakłada. Udał się Xżę piechotą do gościnny, gdzie zastał uszykowaną straż honorową, którą zlustrował i z oświadczeniem zadowolenia odesłał. O godzinie 1 z południa odiechał do Londynu. W przeieździe przez Kanterbury przyięty został uderzeniem we dzwony.

Wczoray rozmawiał Xżę Wellington dwie godziny z P. Canning, a potem, równie iak Xżę Devonshire, miał posłuchanie u J. K. Mci.

Onegday Poseł Niderandzki i Lord Boxley mieli narady w wydziale spr. w. zagranicznych.

Mówią, iż Parlament około 20 przyszłego miesiąca zakończy swoie posiedzenia.

Kuter Netley zabrał pod brzegarni Irlandzkiemi kutra przemycaiącego tabakę, którey wartość podaią do 4000 Fs.

W tych dniach przybył tu Poseł od Guatimali.

Interessuiący rapport o zbożu P. Jakob wyszedł iuż z druku kosztem Izby niższey.

W roku zeszłym wywóz naszych towarów do Pruss wynosił 486,463 Fs. do Niemiec 7 mill. 552,176 Fs. a przywóz z Prus 620,287 Fs. z Niemiec 1 mill. 505,455 Fs. Ogólny przywóz 41 mill. 737,609, a wywóz 63 mill. 225,272 Fs.

Rocznica urodzin Szakspira (d. 23 Kwietnia) obchodzona wczoray była od 200 znakomitych osób wspaniałym obiadem w gościnni Szakspira w Stratford, w mieyscu urodzenia tego Poety.

W przeszłym tygodniu zaszło tu 88 Bankructw.

Od 4 do 6 Lutego r. b. Kapitan Kater uważał na Xiężycu wulkaniczny wyrzut, i to w mieyscu Arystarcha (wedle Heveliusa: *mons porphirites*. P. Kater sądzi, iż to ten sam punkt iest, w którym Herschel w r. 1787 d. 19 Kwietnia w wieczór dostrzegł w Xiężycu trzy góry wyrzucaiące ogień.

P. Donaldson, znakomity mąż w Bolton, założył się w tych dniach, iż z iedney gościnni do drugiey (20 minut drogi) uydzie przez miasto boso. Nayprzód śmiano się z niego, potem mu przyklaskiwano. Wygrany zakład posłał domowi ubogich.

Nadeszły tu w Poniedziałek list z Batawii pod dniem 18 Grudnia zawiera co następnie: " Sprawy publiczne nie naylepiey tu idą; skarb Niderlandzki w nader złym znayduie się stanie. Rząd ma za nadto długów i za nadto papierowych pieniędzy. — Powstańcy wewnątrz kraiu nie są do powściągnienia, nauczyli się bowiem od Hollendrów walczyć. Ich naczelnicy staią się codziennie śmielszemi. Niderlandczykowie musieli działania swoie na odporne zamienić. Naypierwszym celem powstania iest utworzenie niepodległego kraiowego rządu. "

Kolumbiyska złota moneta w wielkości talara ma na pierwszey stronie głowę Boliwara z napisem: *Republica de Columbia* 1825, a na odwrotney: *Bogota P. P.* — Piaster Guatimali, także w wielkości talara, ma z iedney strony drzewo wolności z głoską 8. R. i napis: *libre cresca focundo N. G. M.* 10. *Ds.* 20. *Gs.*, a na drugiey widać z zagóry wschodzące słońce z napisem: *republica del centro de Americа* 1824.

Z Hagi d. 28 Kwietnia.

Stłuczenie się N. Króla podczas załomania się w nieukończoney sali w pałacu w Bruxelli, pociągnęło za sobą chirurgiczną operacyią, która wczoray z pożądanym skutkiem przedsięwziętą został. J. K. M. miał spokoyną noc, ma dosyć się dobrze, i zamyśla udać się wkrótce do Loo.

Królewic Fryderyk rozpoczął inspekcyiną podróż.

Wyznaczona kommissyia do podziału zebranych w roku zeszłym pieniędzy, dla zniszczonych przez powódź mieszkańców, złożyła teraz rachunek. Okazuie się z niego, iż zebrane składki wynosiły do 1,668,610 ZH. i oszacowana szkoda wynagrodzoną została około 67 3/4 za sto.

Arcybiskup Mechliński leży niebezpiecznie chory.

Niedawno dał się tu słyszeć Improwi-

zator Leclerg w Hollenderskim ięzyku. Naypierwsze thema, które mu dano, tyczeło się Missolongi.

Koncert dany dnia 26 b. m. w Bergen na korzyść Greków, przyniosł 2223 Fr.

Ces. Rossyyski Szambelan Xżę Kozłowski przybył do Amsterdamu.

Należąca do Piotra Lybort w Tronchiennes krowa wycieliła się cielęciem, które ma 8 nóg, 8 regularnych raci, 2 ogony, 2 głowy, 5 uszów, 1 brzuch, 1 piersi i 2 grzbiety. Monstrum to posłane zostanie do gabinetu naturaliów do Gandawy.

Od brzegów niższey Elby d, 2 Maia.

Podług nadeszłych prosto z Rio-Janeiro do Hamburga doniesień, Kongres Brazyliyski zgromadzi się d. 5 Maja. Gabinet Rio-Janerski zostaie z Dyktatorem Peruwiańskim a Prezydentem Rzpltey Kolumbiyskiey, Boliwarem, w przyiacielskich stosunkach, tak iż z strony iego nie zachodzi obawa należenia do woyny z Buenos-Ayres, ale raczey spodziewać się można iego pośrednictwa.

Od nieiakiego czasu znayduią się w kraiu Meklenburgskim konjuszowie Francuzcy i Hescy, do zakupienia dla swych rządów ogierów stadnych, które dobrze płacą. Francuzi, którzy naywięcey zakupów czynią, dziwią się znalezieniu w Meklenburgu tak mało koni dawnego sławnego narodowego gatunku.

Podróżny iadący w przeszłym miesiącu z Drontheim do Chrystianii, napadnięty został w nocy w wielkim iodłowym lesie między Raaholt i Trögstad w powiecie Aggerhuus. Gdy zbliżał się do klasztoru w Trögstad; wypadł z lasu człowiek i krzyczał na niego, aby stanął. Drugi wybiegł z lasu i złapał konia za cugle, gdy tymczasem pierwszy usiłował go odprządz, Woźnica, 10letni chłopiec uciekł z krzykiem, ale pies podróżnego rzucił się na rozbóynika, który trzymał konia, a podróżny uchwycił bicz i bił drugiego, ale mu ten i laskę wyrwali rozbóynicy. Podczas tey wrzawy zestraszył się koń, spiął, rzucił o ziemię trzymaiącego i cwałem zawiózł podróżnego w sankach za kilka minut do Trögstad z utratą tylko kufra. Dobrał tenże w klasztorze 4 silnych ludzi i poszedł na mieysce zdarzenia. W drodze napotkał psa swego, z którego rany w udzie krew się sączyła. Na samem mieyscu znaydowało się wiele krwi, co dowodziło, że pies sowicie odwetował rozbóynikom poniesioną ranę, i okazywał ślad, że do lasu uciekli; szedł za nim i szczekał; lecz naięci ludzie niechcieli się w nocy w las zapuszczać, inaczey byliby może rozbóyników złapali. Pies, który w tym zdarzeniu główną grał rolą, był z Finlandyi i półtora razu tak iest wielki iak zwyczayny. Chociaż dopiero rok ma, stoczył iuż pierwey w tey podróży walkę z dwiema wilkami. Z rany wygoiony został.

Z Minchen d. 23 Kwietnia.

Onegday otworzona tu została nowo wystawiona synagóga, którą uroczystość NN. Królestwo raczyli obecnością swoią zaszczycić.

Uniwersytet w Landshut przeniesiony tu bydź ma w iesieni, a na to mieysce przybędzie do Ladshut Sąd appellacyyny dla cyrkułu Isary, i Instytuty kadetów i były Hollenderski.

Dziś znaydował się Król z Xiążętami i wielkim orszakiem na pierwszcy Jubileuszowey processyi.

Wedle rozporządzenia Królewskiego bitą będzie zdawkowa moneta na 6, 3 i 1 graycar.

Dla zabawienia publiczności dawane

bydź maią w Dworskim teatrze co środa opery.

Do pałacu Krolewskiego przystawione zostanie nowe skrzydło.

Z Hanoweru d. 29 Kwietnia.

Dnia 26go b. m. posiedzenia Stanów Królestwa naszego zostały odroczone.

Minister stanu Hr. Münster oczekiwany tu iest w przyszłym miesiącu z Londynu.

Dnia 18 wydane zostało rozporządzenie uzupełniaiące akt względem żeglugi na Wezerze.

Z Frankfortu d. 26 Kwietnia.

Xżę Elektor Heski poiechał z Kassel do Meinungen.

Hiszpański nadzwyczayny Poseł przy Dworze Petersburgskiem, Xżę San Carlos, przeiechał tędy w towarzystwie Hrabiów Trastamare i del Puerto.

Dziennik Merkury Szwabski zawiera list z Wiednia donoszący: "Rozchodzi się tu wieść (za którą iednak ręczyć niemożna,) że nakoniec Mocarstwa Europeyskie porozumiały się względem Grecyi; Rossyia zaymie Wołoszczyznę, a Anglija zamknie Dardanelle, ieżeli rząd Turecki nie uzna narodu Greckiego wolnym. Austryia i Prussy miały w tymże względzie posłać swe noty do Stambułu.,,

Towarzystwo do parowey żeglugi na Renie w Kolonii otrzymało od Kr. Pruskiego rządu pozwolenie do pływania około podbrzeża Pruskiego.

Xżę Nassauski na wniosek Stanów postanowił, iż gruba moneta Pruska przyymowana będzie w wszystkich publicznych kassach talar po 1 ZR. 44 kr. 1/3 talara po 34 1/2 kr. 1/6 lara po 17 1/4 kr. Drobnieysza moneta iest wyłączona.

Orszak iadącego do Petersburga nadzwyczaynego Francuzkiego Posła, Xcia Raguzy, iest nader liczny.

Austryiacki Feldmarszałek porucznik i Jenerał dywizyi, Baron Eckart, wielki krzyż, a Szambelan, tayny Radca Benzel-Sternau, tudzież Ces. Rossyyski nadworny Lekarz, rzeczywisty Radca stanu Doktor Rehmann, komanderskie krzyże orderu Lwa otrzymali od Wielkiego Xcia Badeńskiego.

Xżę Gustaw, syn byłego Króla Szwedzkiego, przybył z Medyiolanu dla odwiedzenia swey matki do Karlsruhe.

Z Neapolu d. 7 Kwietnia.

W roku zeszłym udało się bacznej tuteyszey policyi w zakonie białych Pielgrzymów odkryć odnogę związku Karbonarów, ktora rowny z niemi cel miała. Członki tego zakonu otrzymały dnia 27go Stycznia swóy wyrok. Oba naczelnicy Piatti i Fusco zostali skazanemi na śmierć i zapłacenie po 1000 dukatów kary pieniężney; 3 członki na 24letnie kaydany i zapłacenie po 500 dukatów; 2 na 19letnie kaydany i zapłacenie po 500 dukatów, a resztę 6 członków uwolniono. N. Król zamienił karę śmierci obu pierwszych na dożywotnie więzienie, a drugich lata więzienia ukrócił.

Od granic Tureckich d. 20 Kwietnia.

Missolonga ieszcze się trzyma, ale znayduie się w smutnem położeniu. W Tryieście miano w dniu 20 Kwietnia o tem wiadomość. Miaulis znayduie się podług iednych doniesień w drodze do Missolongi, a podług drugich iuż tam przybył. Z Morei smutno brzmią doniesienia; mówią, iż nikt nie chce słuchać, a wszyscy chcą rozkazywać.

Listy z Rzymu donoszą, iż tamteyszy Rossyyski Poseł odebrał przez sztafetę z Korfu wiadomość, że Grecy w wycieczce z Missolongi zadali oblegaiącym wielką klęskę, i że Ibrahim Basza poległ za postrzałem w piersi.

— Dnia 21. —

Podług Gazety Rzymskiey *Diario* Wodz Grecki Goura położył zasługę w oswobodzeniu Missolongi. Skrytemi drogami zbliżyć się miał z 5000 ludzi do Missolongi, uderzyć na Turków, pobić i wysepkę Vassiladi odzyskać, przyczem Ibrahim raniony został. Doniesienia do Tryiestu nadeszłe przypisują oswobodzenie tego ściśnionego miasta i odzyskanie Vassiladi Miaulisowi.

DODATEK
DO Nro 39.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 14 MAJA 1826 ROKU W NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° [illegible]		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
May		cali	lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27	4, 458	+ 8. 6	100	Połud: Ws: Słaby	Pochmurno	
	12	"	4, 346	+13. 1	74	" "	Słońce z Chmur:	
9.	3	"	4, 202	+13. 7	63	" "	"	
	9	"	4, 822	+10. 3	95	" "	Pogoda	o 10 1/2 mały deszcz
	7	27	4, 693	+10. 1	79	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
10.	12	"	4, 913	+13. 3	64	" "	"	
	3	"	4, 901	+15. 4	70	" "	"	
	9	"	4, 631	+11. 0	86	" "	"	
	7	27	4, 289	+ 9. 9	95	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
11.	12	"	4, 651	+15. 0	60	" Sredni	Słońce z Chmur:	
	3	"	4, 217	+15. 7	55	" Słaby	"	
	9	"	4, 784	+11. 4	89	" "	Pogoda	
	7	27	5, 296	+11. 8	90	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
12.	12	"	5, 294	+15. 4	61	" "	Słońce z Chmur:	
	3	"	5, 214	+16. 3	55	" "	"	
	9	"	5, 619	+11. 5	80	" "	Pogoda	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

Z Stambulu d. 10 Kwietnia.

(Z Dostrzegacza Austryackiego.)

Od przybycia Tatarów, którzy przywieźli doniesienie o opanowaniu obwarowanych wysepek Vassiladi i Anatoliko, nie odebrała Porta żadnych dalszych wiadomości z obozu Ibrahima Baszy pod Missolongą.

Z Napoli di Romania dowiaduiemy się, iż rząd tan eczny po odebr ney wiadomości, o utracie Vassiladi, ocknął się nakoniec z

dotychczasowey obojętności względem losu walecznych obrońców Missolongi, i wydał rozkaz zgromadzenia iak nay więcey rozeszłych się na rozboie morskie woiennych okrętów Hydryiockich, Speziotskich i Jpsaryiotskich, i pospieszenia z żywnością i ammunicyią ściśnioney tey twierdzy na pomoc.

Podług doniesień z Aten pod d. 25 Marca, Pułkownlk Fabvier z urządzonemi od kilku miesięcy w tey okolicy regularnemi woyskami wtargnął do Negrepontu i stanął pod Karysto (obwarowanem miastem na południowym szczycie tey wyspy.) D. 4 Marca ieszcze Pułkownik Fabvier wydał z owczesney główney swoiey kwatery w Vrana (niedaleko od Marathon) okólnik do Europeyskich Konsulów i Ajentów w Atenach, w którym ogłosił porty wyspy Negrepontu i zatoki Volo w zamknięciu.

O postanowieniach zwołanego naprzód do Argos, potem do Megara narodowego Zgromadzenia, które podług naynowszych doniesień odbywać się ma w Piada, w pobliskości Epidauru, nic ieszcze nie słychać.

Znany rabuś Vasso Braicovich odwiedziwszy z zgraią awanturników wyspy Zea, Syra, Paros i Naxos i obdarłszy ie kontrybucyiami, posunął swe kroki aż na brzegi Syryi. Porta odebrała wiadomość, że napadł na miasto Bairut, złupił i część mieszkańców Tureckich wyciął.

Część nowey pod dowództwem Ibrahima Bey na Archipelag przeznaczoney Tureckiey eskadry popłynęła d. 7 b. m. do Dardanellów; reszta stoi na kotwicach przed letniem mieszkaniem Sułtana. Jeden z liniiowych okrętów został przy wypłynieniu z portu przez wiatr na miałczyznę pod brzegiem Skutary wpędzony i dotąd niemoże bydź nimo wszelkiego natężenia do spławu wyporządzonym.

Z powodu odebraney wiadomości o szczęśliwem wyzdrowieniu N. Cesarza Austryi zostało wczoray w Niedzielę d. 9 b. m. w tuteyszym Katolickim kościele S. Maryi przez Arcybiskupa Coresi na podziękowanie Bogu za to dobrodzieystwo uroczyste Nabożeństwo odprawione, na którem znaydowali się C. K. Posełi z osobami poselstwa, lud obecnych okrętów Austryiackich, wszyscy kupcy i poddani Aussryiaccy, tudzież kilkanaście członków ciała dyplomatycznego.

Stolica tuteysza wolną iest od morowego powietrza, i podług ostatnich doniesień z Smirny ustała tamże morowa choroba.

Przy kończeniu naszego pisma odebraliśmy z Korfu doniesienia do 18 Kwietnia, które zawieraią co następuie:

"W wybrzeżu Missolongi znayduie się wysepka Klissowa zwana, z klasztorem, do ktorego schroniło się wiele rodzin Kapitanów Greckich, i ktorą Grecy batteryią z dwiema działami obwarowali. Ibrahim Basza uznawszy potrzebę opanowania tego punktu, polecił to przedsięwzięcie Seraskierowi Reschyd Baszy. Ostatni wyruszył dnia 6. b. m. o godzinie 6 z rana, na czele 1500 Albańczyków, przeciw tey wysepce, przebył szczęśliwie na tratwach i łodziach z swoim korpusem bagna; ale zaledwo zbliżył się na wystrzał działowy, gdy Grecy zaczeli żywo strzelać z swey batteryi, zabili i ranili wielu z nacieraiących, pomiędzy któremi sam Seraskier w nogę postrzelony został, poczem cofnęli się Albańczykowie. Jak tylko dowiedział się Ibrahim Basza o nieszczęśliwym tym wypadku, wyznaczył zaraz korpus Arabów do opanowania tego punktu. Ci wzięli się żywo do uskutecznienia polecenia; przezwyciężyli trudności w przebyciu bagna i ogień nieprzyiaciela mężniey niżeli Albańczykowie wytrzymali, przez co udało im się zbliżyć aż o kilka kroków do wysepki; lecz tu doznali trudności, ktorey ich męztwo niezdołało przezwyciężyć. Grecy obwiedli wysepkę głębokim rowem i gęsto opalisadowali, tak, iż attakuiący ani wpław, ani na tratwach na wysepkę dostać się nie mogli, i przez potężny ogień Greków także do ustępu zmuszonemi zostali. To po dwa razy spełzłe przedsięwzięcie, kosztowało Turków wiele ludzi w zabitych i ranionych; Grecy podaią ich liczbę do 500. Pewną iednak iest rzeczą, iż oprócz Seraskiera Rumelii Reschyda, także Seraskier

Kandyi Hussein Bey i Pułkownik 7go Arabskiego pułku Hassan Bey znayduią się w liczbie ranionych. „

"Dnia 13 b. m. przybył tu (do Korfu) z Dardanellów Joński woienny Szoner pod Kapitanem Torrini. Ten Kapitan powiada, że dnia 11 b. m. w wodach Zante widział 8 Greckich okrętów płynących ku Missolondze, i dowiedział się od nich, że 34 innych Greckich okrętów w toż mieysce pod żagle wyszło. „

Teatr Narodowy.

We Czwartek, to iest dnia 18 b. m., na benefis Łukasza Zaleskiego, daną będzie Wielka Opera w 3 aktach, z francuzkiego z muzyką sławnego Berton członka Konserwatoryum Paryzkiego: *Alina Krolowa Golkondy*.

DONIESIENIE LOTERYYNE.

Dnia 31 Maia 1826 odbędzie się niezawodnie w Wiedniu ciągnienie Loteryi na Wielkie Fabryki Sukien, Kaźmirow i rożnych materyi wełnianych w Mährisch-Neüstadt, oraz wielkiego i wspaniałego Domu w Kremsir.

Wielkie te Fabryki wełnianych wyrobow, obficie zaopatrzone w Machiny i fabryczne rekwisita z rozkazu N. Cesarzowey Maryi Teressy wybudowane, dotąd w naylepszym znayduią się stanie; sytuowane są w Mieście Mährisch-Neüstadt w Cyrkule Ołomunieckim w Morawie. Do tych fabryk należy ieszcze wiele budynków z przyległościami i gruntami, a mianowicie obszerny Staw z Wyspą, na ktorey Angielski ogrod z Chińską Altanną i gustownemi mostkami, romantyczny widok sprawia. Wygrywaiącemu tę Realność, ieżeliby takowey utrzymać niechciał, odstępna Summa 200,000 Ryńskich przez gwarantuiący Dom Handlowy, Grühner & Dörstting za zwroceniem Losu wypłaconą będzie. — Wielki i Wspaniały Dom pod Nrem 289 w mieście Kremsir w Morawie (Rezydencyi Xięcia i Arcybiskupa Ołomunieckiego) leży w bardzo przyiemney okolicy i ze swey architektoniczney budowy do gmachu pierwszego rzędu należeć może; liczy albowiem z frontu 17 okien i 28 do 30 familii w sobie mieścić może; za tenże Dom wygrywaiącemu odkupna Summa 20,000 Ryńskich iest ofiarowaną. — Oprocz tych znakomitych realności iest ieszcze 9550 Losow, wygrywaiących rożne kwoty pieniężne po 10,000. 5000. 1000. 500 &c. &c. aż do 15 Ryńskich, niemniey w Dukatach Austryiackich po 100. 50. 25. 10 &c. &c. aż do 1 Dukata w złocie, ogolna Summa wygranych zaś wynosi 366,355 Ryńskich, a biorącemu razem 10 Losow, iedenasty bezpłatnie udzielony zostanie i nawet z tą prerogatywą, że oprocz zwyczayney gry, naymniey 1 Dukata wygrać musi.

Loterya ta, licząc tak znakomite wygrane, w porownaniu z innemi słusznie na pierwszeństwo zasłużyć powinna, a to z powodu: że tylko z 88,000 Losow iest złożoną, a między temi 9552 wygrywaiących znayduie się; wypada przeto że na każden dziewiąty Los iedna wygrana paść musi, co przy podobnych Loteryiach rzadko zdarzyć się może.

Los kosztuie 10 ZR. Walutą Wiedeńską lub 18 Złp.; tych dostać można w Kantorze Jozefa Louis w Krakowie w Rynku przy Ulicy Grodzkiey Nro 24 gdzie także obszernieyszy plan tey Loteryi, iako też i rysunek wzwyż wspomnionych Realności, każdego czasu iest do widzenia. — W tym Kantorze dostać także można Losow do Wielkich Loteryy Klassycznych Berlińskiey i Warszawskiey.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Instancyi Miasta Wolnego Krakowa i Jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż kamienica w Mieście Zydowskiem pod L. 52 w Gminie XI. przy ulicy Szerokiey stoiąca, Starozakonnych Rafała i Estery Goldmanów małżonków wexlarzy własna, przez publiczną Sądową licytacyią sprzedaną będzie, a to na satysfakcyią długów na zasadzie tytułow exekucyynych, iako to:

1) Ugody przed Notaryuszem Olearskim 12 Marca 1823 r. zeznaney, mocą którey Star: Rafał i Estera Goldmanowie, Eliaszowi i Elżbiecie Olszyńskim Summę 2655 Złp. zapłacić zobowiązali się.

2) Assygnacyi Sądowey dtt. 8 Stycznia 1824 r. mocą ktorey ciż Goldmanowie JW. Karolowi Pratobaverze Summę 1245 Złp. wypłacić zobowiązali się.

Protokół zaięcia tey nieruchomości uskutecznił Komornik Tr. Jacek Kawecki dnia 28

Czerwca 1824 r. Akt ten zaięcia w księgach hipotecznych M. W. Krakowa, na karcie 7 Nr. 14 Voll: VII. księgi aktów zaięcia dnia 30 Czerwca 1824 wpisanym został.

Przedaż tey kamienicy odbywać się będzie na Audyencyi publiczney Trybunału I. Instancy W. M. Krakowa, za popieraniem P. Adama Krzyżanowskiego, iako pełnomocnika Wierzycieli, to iest: Elżbiety Olszyńskiey Wdowy swym i małoletnich dzieci po Eliaszu Olszyńskim pozostałych imieniem działaiącey, w Krakowie pod L. 484/5 zamieszkałey, i JW. Karola Pratobavery Viceprezesa Sądu Appellacyinego niższey Austryi, w Wiedniu zamieszkałego; szacunek tey kamienicy w detaxacyi Urzędowey ustanowiony iest w ilości Złp. 14,880 gr. 17 z wolnością zniżenia na trzecim terminie o trzecią część.

Warunki tey licytacyi sądownie zatwierdzone, są następuiące:

1) Chęć licytowania maiący, złoży iako vadium 500 Złp. to iest 10 część summy szacunkowey, które w razie niedotrzymania Warunków licytacyi utraci, i nowa licytacyia na koszt iego ogłoszoną będzie, od ktorego złożenia vadium popieraiący Wierzyciele licytacyią wolnemi będą.

2) Koszta popierania licytacyi w dni 8 po licytacyi popieraiącemu Patronowi z vadium zapłacone będą.

3) Podatki zaległe Nabywca zapłaci, i w szacunku mieć będzie potrącone, oraz Ziemny czynsz ieżeli okaże się.

4) Wierzycielom wierzytelności ich z szacunku, w porządku klassyfikacyinym wypłacone będą.

5) Po dopełnieniu tych Warunków Nabywca Wyrok dziedzictwa, i possessyią kupioną otrzyma.

6) Widerkauffy o ileby się okazały przy gruncie pozostaną.

Wzywaią się zarazem wszyscy Wierzyciele hipoteczni i Osoby prawo rzeczowe maiące, aby pod praekluzyą na pierwszym terminie licytacyi złożvli na Audyencyi Trybunału wszystkie tytuły swych wierzytelności z wykazem mianych pretensyy i ustanowieniem Adwokata.

Do takowey licytacyi wyznaczaią się trzy termina.

Pierwszy w dniu 21 Lipca 1826 r. o godzinie 10 z rana.
Drugi w dniu 25 Sierpnia 1826 r.
Trzeci w dniu 3 Października 1826 r.

W Krakowie dnia 5 Maia 1826 roku.

Skarzyński, Sekretarz za Pisarza.

W dniu 16 Maia r. b. 1826 o godzinie 10 ranney w Gminie VI Mieyskiey w Domu pod L. 118 na Kaźmierzu przy Krakowie, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna licytacyia Miodu służącego do napoiu w beczkach będącego, niemniey beczek próżnych z żelaznemi obręczami i z zwyczaynemi drewnianemi, nakoniec dwóch konewek i lira miedzianego. Chcąc zatym licytowania maiących zaopatrzonych w gotowiznę, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza. — W Krakowie d. 12 Maia 1826 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

Dnia 23 i następnych dni b. m. i r. o godzinie 10 ranney, a o 3 popołudniu w Krakowie przy ulicy Brackiey pod L. 245 na 2gim piętrze sprzedawane będą przez publiczną licytacyią rożne ruchomości, iako to: szafy, stoły, stołki, landszafty i t. p. sprzęty domowe, tudzież kilka sztuk dużych i gustownych zwierciadeł, trzy zegarki złote, sześć sznurków pereł uryantek i t. d. Chcący licytować zaopatrzeni w gotowę pieniądze na oznaczony czas i mieysce przybędą. — W Krakowie d. 12 Maia 1826 r. *Jarzyński*, K. S.

Podpisany Notaryusz podaie do publiczney wiadomości, iż w moc Rezolucyi Trybunału I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa z Jego Okręgiem z dnia 29 Kwietnia r. b. do liczby 1300 wydaney Ruchomoś i po niegdy Berl Luxemburgu pozostałe, iako to: Stolarszczyzna, Srebra, Zegary, Zwierciadła, szkła, obicia, bieliana stołowa, Miedź kuchenna, Cyna, Bednarszczyzna, Naczynia gorzelniane, miedziane, Książki Hebrayskie i kosztowności przez Publiczną Licytacyą przy Krakowie na Kazimierzu w domu pod L. 103/4 stoiącym w dniu 16 b. m. i roku i następnych w godzinach zwyczaynych za gotową zaraz zapłatą sprzedawanemi zostaną.

W Krakowie d. 5 Maia 1826 r. Ign: *Rogalski*, Not: Publ.